

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**Временна комисия за обсъждане на Законопроект за изменение и
допълнение на Конституцията на Република България**

ДОКЛАД
за първо гласуване

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
вх.№	553- 68 - 1
Дата	04 / 09 2015 г.

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, вх. № 554-01-144/24 юли 2015 г., внесен от Цецка Цачева и група народни представители

На заседание, проведено на 2 септември 2015 г., Временната комисия за обсъждане на Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, създадена с Решение на Народното събрание от 28 май 2015 г., изменено с Решение на Народното събрание от 30 юли 2015 г., в качеството си на водеща комисия съгласно чл. 2 от Правилата за процедурата, обсъди законопроекта преди представянето му за първо гласуване в пленарна зала.

1. Законопроектът за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, вх. № 554-01-144/24 юли 2015 г., внесен от Цецка Цачева и група народни представители, има за основна цел да проведе структурна и организационна реформа на съдебната власт в съответствие с международните стандарти, като предпоставка за преодоляване на системните дефицити в българската конституционна демокрация. Законопроектът се състои от 6 параграфа, като промените са в глава шеста “Съдебна власт” и глава осма “Конституционен съд”. Предложениета се отнасят основно до:

1. 1. Промяна в структурата и организацията на Висшия съдебен съвет, по-конкретно:

а) разделяне на състава на Висшия съдебен съвет на съдийска и прокурорска колегии; съдийската колегия се състои от 13 членове и включва председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, 6 членове, избрани от общото събрание на съдии, и 5 членове, избрани от Народното събрание; прокурорската колегия има 12 членове и включва главния прокурор, 4 членове, избрани от общото събрание на прокурорите, един член, избран от общото събрание на следователите, и 6 членове, избрани от Народното събрание (чл. 130а, ал. 1-3);

б) определяне със закон на реда за номиниране и процедурата по избор на членовете на колегиите (чл.130а, ал. 4);

в) осъществяване самостоятелно от колегиите на кадровите и организационните функции, дисциплинарната отговорност, както и даване на становища по законопроекти, в рамките на възложената компетентност; по въпроси, общи за цялата съдебна власт, решенията се вземат от Висшия съдебен съвет в пленарен състав (чл. 129, ал, 1 и 2, чл. 130а, ал. 5 и 6, чл. 133);

г) заседанията на пленарния състав се ръководят от министъра на правосъдието без право на глас; при отсъствие на министъра на правосъдието, заседанията на пленарния състав се ръководят от председателя на Върховния касационен съд; съдийската колегия се председателства от председателя на Върховния касационен съд, а прокурорската колегия - от главния прокурор (чл.130б);

д) отнемане на правомощието на министъра на правосъдието да управлява имуществото на съдебната власт и възлагане на Висшия съдебен съвет в пленарен състав да управлява недвижимите имоти на съдебната власт (чл. 130а, ал. 6, т. 6, чл. 130в);

1.2. Повишаване на ефективността на Инспектората към Висшия съдебен съвет чрез създаване на механизми за превенция на конфликт на интереси и неправомерно външно влияние в органите на съдебната власт. Разширяване на правомощията на Инспектората да прави проверки за конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, да проверява пълнотата и верността на имуществените декларации, да прави проверки за установяване на прояви, уронващи престижа на съдебната власт, както и такива, свързани с нарушаване независимостта на съдиите, прокурорите и следователите (чл.132а, ал.6);

1.3. Включване на Висшия адвокатски съвет в кръга на органите, които могат да сезират Конституционния съд, когато със закон се нарушават права и свободи на гражданите (чл. 150, ал. 4).

2. В хода на дискусията изказвания направиха народните представители Чавдар Георгиев, Четин Казак, Емил Димитров, Данаил Кирилов, Явор Хайтов, Лъчезар Никифоров, Атанас Атанасов, Димитър Делчев и Димитър Лазаров.

Народният представител Чавдар Георгиев заяви, че парламентарната група на „БСП лява България“ няма да подкрепи законопроекта и изложи виждането, че предлаганата структурна реформа на Висшия съдебен съвет няма да допринесе с нищо за подобряване работата на органите на съдебната власт, както и че при разделянето на Висшия съдебен съвет има опасност да се вземат валидни решения за кадровите назначения с много по-малко мнозинство, отколкото при общ пленарен състав от 25 души.

Народният представител Четин Казак представи позицията на парламентарната група на „Движение за права и свободи“ за подкрепа на предложените промени в Конституцията и изрази принципните резерви на парламентарната група относно квотното разпределение в прокурорската колегия, която ще се оформи в новия Висши съдебен съвет, а именно предвидения паритет между представителите на политическата и професионалната квота в прокуратурата и следствието.

Народният представител Емил Димитров изрази категоричната подкрепа на Патриотичния фронт за промяна на съдебната система. Той заяви, че парламентарната група подкрепя законопроекта и изрази увереността, че политическите сили в Народното събрание с приемането на промените ще направят необходимата крачка за подобряване на системата и ще подпомогнат бързото правораздаване, независимостта на съдебната власт и възможността гражданите да получат по-добро правосъдие.

Народният представител Данайл Кирилов представи позицията на парламентарната група на ПП ГЕРБ за подкрепа на законопроекта. Той уточни, че това е съкратен вариант, който не съдържа някои от първоначалните предложения, неполучили широка подкрепа от парламентарните групи, и изрази становището на парламентарната група за подкрепа на принципите, установени и в първоначалния вариант.

Народният представител Явор Хайтов изрази подкрепата към законопроекта на парламентарната група „Български демократичен център“ и изказа становището, че промени трябва да има и те не трябва да се отлагат повече, а законопроектът дава начало на съдебната реформа.

Народният представител Лъчезар Никифоров изрази позицията на парламентарната група на „АБВ“ за принципна подкрепа за реформирането на съдебната система, но и несподеляне на подхода, с който се провежда. Той сподели притеснение, че законопроектът се обсъжда без да има произнасяне на Конституционния съд, както и че парламентарната група на „АБВ“ запазва своите резерви и особени позиции относно разделянето на Висшия съдебен съвет на самостоятелни колегии - квотите в съдийската и прокурорско-следователската колегия, и сизирането на Конституционния съд от Висшия адвокатски съвет.

Народният представител Атанас Атанасов заяви позицията на парламентарната група „Реформаторски блок“ и изказа становище, че съдебната система се нуждае от много по-радикална реформа. Той очерта и причините парламентарната група на Реформаторския блок да подкрепи законопроекта - на първо място, основното предложение за разделяне на Висшия съдебен съвет на две колегии, първа и много важна крачка за

съдебната реформа, за да може да се започне промяната в Закона за съдебната власт, и на второ място, законопроектът, получавайки 180 гласа в пленарна зала, изключително ще ускори цялостния процес на законодателна промяна.

Народният представител Димитър Делчев заяви, че Реформаторският блок е за радикална съдебна реформа. Той определи предложенията в законопроекта за недостатъчни и изрази позицията, че внесените текстове са базата, върху която между първо и второ четене може да се правят допълнения.

Председателят на комисията Димитър Лазаров напомни, че Конституцията дава възможност инициативата за промяна на Конституцията да бъде с една четвърт от гласовете, а приемането да бъде с три четвърти или две трети – 180 или 160 гласа. Не случайно е сложен срокът не по-рано от един месец и не по-късно от три месеца, съответно при хипотезата за 160 гласа срокът става по-дълъг. Ние извъряхме този път в първия Законопроект, когато внасяхме Проекта за изменение на Конституцията. Тогава имахме повече от 60 народни представители като вносители, но нямахме изискуемото конституционно мнозинство, за да бъде приет Законопроектът. Ние обаче извъряхме пътя на разговорите, както е предвидено в Конституцията. Не случайно са дадени тези дълги срокове на разговорите между различните парламентарни групи, за да постигнем съгласие по част от текстовете, каквото постигнахме. Резултатът сега е налице – този Законопроект е внесен със 180 гласа.

Практически означава, че за всеки текст след първото четене трябва да съберем минимум 160 гласа. Те вече не са толкова много. Ако не ги съберем, няма да има изменение на Конституцията, което касае разделянето на ВСС на две колегии, които да се занимават с кадровото назначаване.

В резултат на проведеното обсъждане, Временната комисия за обсъждане на Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България с 10 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се“ предлага на Народното събрание да разгледа и приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, вх. № 554-01-144, внесен от Цецка Цачева и група народни представители на 24 юли 2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ:**

ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ